

GORSKA REŠEVALNA ZVEZA SLOVENIJE
Komisija za reševanje iz plazov

SI - 4101 Kranj, Bleiweisova 34, p.p.245
Tel: +386 4 238 27 27 Fax: +386 4 238 27 25
E-mail: grzs@siol.net

Mojstrana; 12.10.2014

Klemen Volontar
Mojstrana

Zadeva: Poročilo z zasedanja IKAR – Lake Tahoe, Nevada, USA - 2014

Med 06. in 10. oktobrom se je v kraju Lake Tahoe, Nevada, USA, odvijal vsakoletni kongres IKAR – CISA v organizaciji MRA – ameriške reševalne službe.

06.10.

Kongres se je pričel dan pred uradnim odprtjem s t.i. praktičnim dnevom, kjer potekajo različne delavnice na določeno temo. Tokrat je bila rdeča nit nesreča v plazu (več hkrati zasutih), pripomočki, ki služijo v namen iskanja in reševanja zasutih, poškodbe, ki se pojavljajo ob nesreči v snežnem plazu in kako jih obravnavati.

Na eni od točk so se predstavili vsi vodilni proizvajalci lavinskih žoln. Novosti praktično ni. Pri Barryvoxu so najbolj poudarili, da je pri finem iskanju, zadnja faza, pod tri metre oddaljenosti, nujno oz. obvezno je treba spoštovati protokol, ki je narejen v ta namen. Zadnja verzija programske opreme je narejena tako, da puščice kažejo gibanje iskalca. Pomembno je, da v tej fazi držimo napravo na površini snega in je ne sučemo v smeri gibanja. Kljub temu, da se zgodi, da puščica kaže v eno smer, ob gibanju pa se vrednost za razdaljo povečuje je nujno treba upoštevati puščico in ne vrednosti za razdaljo, ki narašča, kar pomeni, da bi morali spremeniti smer gibanja.

Ortovox je poudaril pomembnost »smart antene«, ki je dejansko revolucija na tem področju in drugo pomembno novost implementirano RECCO ploščico v vse novejši naprave, ki nudi drugi backup v slučaju drugega plazu.

BCA je predstavil njihovo žolno in komunikacijsko napravo, običajno radijsko postajo, ki je popolnoma odporna na vodo, udarce, baterija pa zdrži neverjetnih sedem dni. S postajo se upravlja na mikrofону, ki naj bi bil nameščen tik pod vratom.

PIEPS je predstavil dva nova modela, PRO in SPORTS, dodali so funkcij group check in kar je najpomembnejše, vse novejši naprave PIEPS se da posodablja preko spleta. Tu vidim morebitno veliko slabost pri tej firmi, to pa je, da lahko posodobi napravo vsak sam in ne, kot je običajno pri drugih proizvajalcih, ko za to

potrebujemo posebno napravo in avtorizirano osebo, ki to lahko opravi. Torej, vso odgovornost za pravilno in dobro posodabljanje so položili na pleča uporabnika. ARVA, majhno družinsko podjetje. Poleg novega modela žolne, ki nima nobene posebne funkcije, ki bi izstopala, so predstavili lavinsko sondo, ki ima krajše elemente, kot so doslej standardizirani (40cm), ki naj bi bila bolj prijazna za nositi in pospraviti v nahrbtnik. Moje mišljenje je, da več elementov predstavlja več možnosti za okvaro.

Na tržišče prihaja sonda s krajšimi elementi

Na naslednji točki so predstavili nesrečo na žičnici. Naloga udeležencev je bila, da pripravijo načrt reševanja in evakuacije. Razdeljeni v tri skupine, v vsaki je bil zdravnik, slučajno prisoten v skupini, smo obdelali problem in kasneje primerjali priprave. Na voljo so bili vsi podatki o stanju ponesrečenih, kakšno je bilo vreme v tem času, kakšne in koliko reševalcev je na voljo itd.

Zaključek delavnice je bil, da je priprava zelo pomembna preden začnemo kakršnokoli dejavnost in druga najpomembnejša ugotovitev, protokola, ki je narejen se moramo absolutno držati. Le tako lahko zagotovimo normalen potek reševanja in se izognemo zastojem in nepotrebnemu tratenju časa.

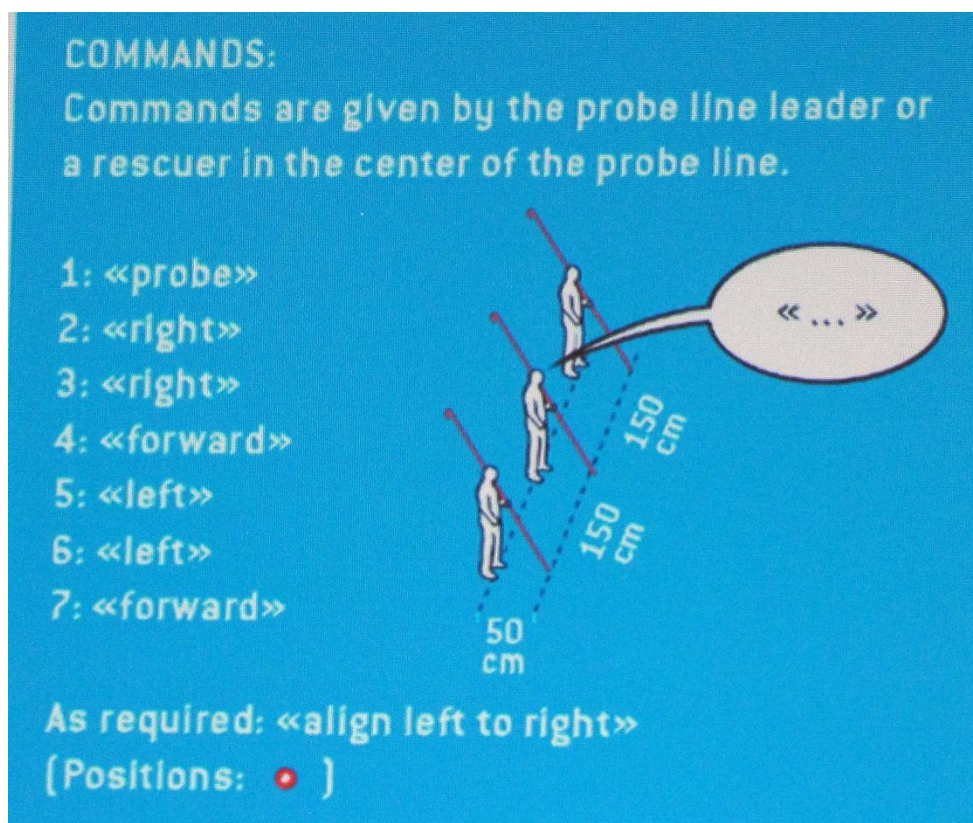
Načrt intervencije je nujen. Treba ga je spoštovati

Pogosta poškodba oz. stanje pri zimskem gibanju v gorah je podhladitev. Bistvena ugotovitev in napotek je, da moramo preprečiti nadaljnjo izgubo toplote in druga, poskrbeti moramo za dodajanje toplote, kar je novost, saj smo doslej na terenu ogrevali le pasivno, saj bi dodajanje toplote lahko privedlo do medicinskih zapletov. Razdeljeni v tri skupine smo na tri načine, s popolno improvizacijo, z opremo, ki je običajno na voljo reševalcem in s tipizirano ogrevalno tehniko, morali poskrbeti za obe zahtevi. Preprečiti nadaljnjo izgubo toplote in ustvariti čim večjo dodano toploto. Izkazalo se je, da sta bili improvizirana in tipizirana načina uspešnejša od ogrevalnih naprav (ogrevalna vreča).

Improvizirana ogrevalna tehnika se je izkazala za zelo uporabno

Naslednja delovna točka je bila posvečena načinu sondiranja t.i. »slalom« metoda. Prikazali so način sondiranja, kjer so sonderji razporejeni na cca 150cm razdalji (odročeni roki sta prekrižani v zapestju), vodja sonderske vrste je kar nekdo od sonderjev. Predlagajo, da naj en sonder ne bi več sondiral treh lukenj z enega mesta, ampak se za vsakim vbodom pomakne 50cm levo oz. desno. Povelja bi bila, bodi, sonda ven, korak desno, bodi, sonda ven, korak desno, bodi, sonda ven, sonda naprej (sonda je v položaju poševno cca 50cm pred nogama sonderja), potem sledijo ponovno enake komande vendar z gibanjem v levo. Edina dobra lastnost tega načina, ki jo lahko vidim je, da vedno sondiramo pred sabo, kar je nekoliko manj naporno za sonderja in nekoliko bolj natančno. Imam pa kar nekaj pomislov glede naslednjega. Vodja sonderske vrste, ki bo eden od sonderjev bo težko dobro nadziral vrsto desno in levo, hkrati relativno zapleteno poveljeval in še sam dobro sondiral. Naslednji pomislek, kako se bo odvijalo gibanje levo in desno, ko bo plazovina grudasta, z velikimi kepami? Kako bi se levo in desno gibali sonderji na smučeh? Kako bi izgledalo takšno sondiranje na poraščenem terenu? Naslednji pomislek je kako zagotoviti enakomerno gibanje vstran? Iz enakega razloga smo uvedli »poševno sondo«, da se izognemo daljšim ali krajšim korakom naprej. V primeru gibanja vstran nimamo nekega pravega zagotovila, da bodo res vsi naredili korak vstran točno 50cm, kar naj bi zagotavljalo dobro mrežo vbodov. Na koncu ne pozabimo, da po določenem zelo zahtevnem poveljevanju z veliko ukazi lahko pride do zmede, ko bo eden v vrsti nehote stopil v desno namesto v levo, ko bo poveljujoči pozabil, da je že dvakrat ukazal gibanje v desno in bo to ponovil še tretjič, nekaj sonderjev bo ubogalo ukaz, drugi bodo naredili premik, ki bi sicer moral slediti.

Povelj je veliko, kaj hitro lahko pride do zmede

Triaža pri iskanju zasutih v snežnem plazu pomeni koga bomo najprej iskali? Kdo bo imel največ možnosti za preživetje?

Oblikoval se bo protokol, tako medicinski, kot sicer za reševalce, ki bo v pomoč pri odločitvah. V vsakem primeru pa se ne glede na to za kakšno pomoč gre, tovariško

ali organizirano, držimo tega, da najprej pomagamo tistim, ki imajo največjo možnost preživetja. Vidni, delno zasuti, z zaznanimi življenjskimi funkcijami, najbližji iskalcu...

Zadnja delavnica je zajemala delo z RECCO anteno. Poudarek je bil na »osebnih motnjah«. Kako pripraviti reševalca, ki bo delal z RECCO anteno, da ga njegove lastne elektronske naprave ne bodo motile pri delu. To storimo tako, da se z delujočo anteno umaknemo vsaj 20m od mesta, kjer so ljudje in usmerimo anteno v hrib pred nami. Preverimo, da res ni nobenega signala. Potem občutljivost signala zmanjšamo za dve stopinji, se obrnemo s hrbtom proti pobočju, kjer smo prej preverili, da ni nobene motnje in sam sebe pregledamo z anteno oddaljeno cca 20cm od telesa. Telo podrobno pregledamo od glave do pete. Naše elektronske naprave, RP, žolna itd, damo na hrbet. Telo je odličen, če ne popoln izolator. Morebitne RECCO odsevnike na reševalcu prekrijemo s folijo, ki preprečuje odboj. To pri nas uporabljamo že od vsega začetka. Predlagajo rešitev, da bi reševalec, ki išče z reko enostavno oblekel zaščitni jopič, ki bi preprečeval motnje. Kaj pa v tem primeru z žolno? Ali nismo s tem omejili tudi oddajanje žolne?

Naslednje dni so se odvijale prezentacije po posameznih komisijah.

07.10.

Prva točka lavinske komisije je bila »Bodi iskan«. Sprejela se bodo priporočila za gornike oz. delavce, ki se gibljejo v gorah oz. izven organiziranih površin pozimi.

Priporočilo IKAR o nujnosti uporabe lavinske žolne, lopate in sonde že obstaja. Sedaj bi dodali še nekaj nujnih podrobnosti. Kaj je primerno imeti s seboj in komu to koristi, tovariški pomoči ali organiziranim reševalcem. O tem je tekla burna debata. Kaj priporočiti gornikom? Odsevna oblačila, oddajnik SPOT, kak drug oddajnik lokacije, odsevnik RECCO in naj vedno povedo kam gredo, itd.

Pojavil se je pomislek, kot vedno, če bo nekaj napisano, to in to vas dela varnejše, vas bodo sigurno našli, da ne bi s tem dosegli ravno nasprotnega učinka, »Aha, imam to in to opremo, kar priporoča IKAR, me bodo že našli«. Ljudem je treba hkrati dopovedati, da je nujna oprema, žolna, lopata, sonda še vedno najpomembnejša oprema, ki omogoča takojšnjo tovariško pomoč. In seveda poudarjati, pozimi v gore nikoli sam!

Sledila so poročila o lavinski sezoni 2013/2014.

Francija: 102 zasuta, 17 velikih nesreč, 20 mrtvih (10-letno povprečje je 32). Sezono, kljub slabim snežnim razmeram ocenjujejo, kot eno boljših.

Morda je pomemben podatek, da je bilo februarja, ko so počitnice in je običajno veliko snega slabo vreme in skoraj nič nesreč v plazju. Običajno jih je takrat največ. Podobno se je dogajalo marca, verjetno iz istih razlogov.

To leto je bilo zaradi izredno slabega vremena in očitno slabih razmer zelo malo »intelegentnih smučarjev«, ki izzivajo čez vsako mero.

Norveška: 40 nesreč v plazju, 28 osebam ni bilo nič, bil pa je sprožen klic, 6 mrtvih, 3 popolno zasuti, 3 delno zasuti. 5 turni smučarji, 1 snowboard, 3 snežne sani.

Uporaba motornih sani v zasebne namene je strogo prepovedana, še vedno pa se najdejo heroji, ki poizkušajo izigrati zakon. Večina jih pobegne, te, ki zasuje plaz žal ne morejo.

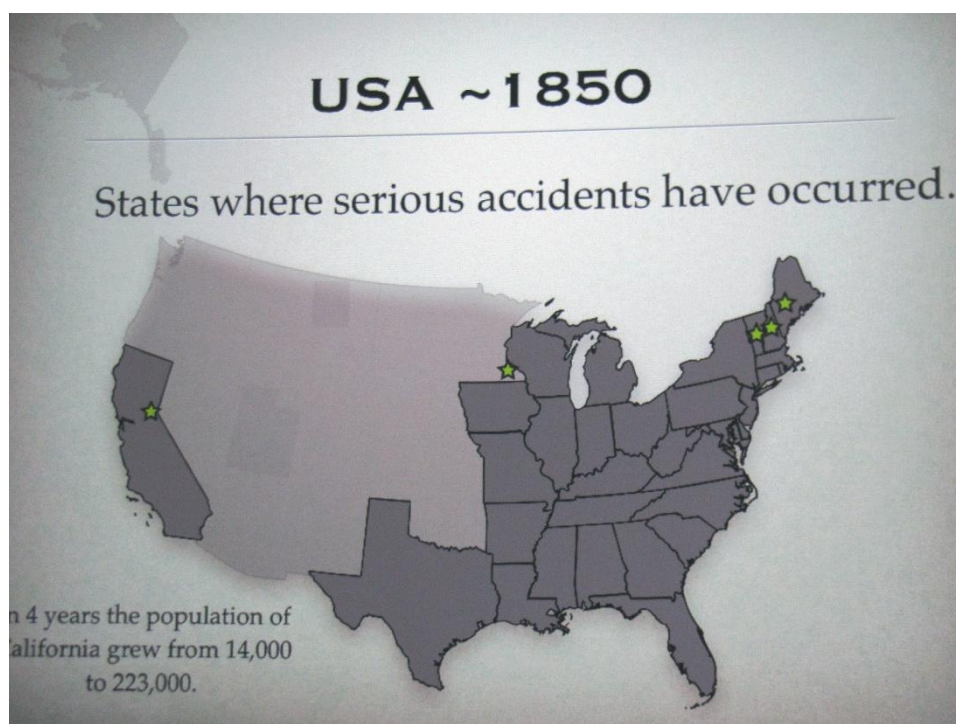
Povprečje mrtvih v plazju za Norveško je bilo med 1996/2010 4.7, beležijo velik porast v zadnjih letih 1010/2014 na 9,2.

Švica: ta sezona je pod 10-letnim povprečjem. To sezono 22 mrtvih, 17 pozimi, 5 poleti. Večina nesreče je skoncentrirana na območje kantona Valaise. Poletnima plazovoma, 5 mrtvih, je verjetno botroval tudi saharski pesek pomešan s snegom, saj je večino padavin prišlo z juga.

Italija: druga najtoplejša zima od leta 1800. 20 nesreč, kot leto poprej. 23 mrtvih. 9 turni smučarji (3 vzpon, 6 spust), 8 izven smučišča, vsi neopremljeni z žolno, 3 gorniki, 1 motorne sanke, 1 planinec, 1 ratrakist. 50% zasutih je bilo brez žolne!!! Ugotavljajo, da je dobro, da pri nesrečah z več udeleženci zasuje le enega, kar kaže na to, da se držijo pravila, vedno le eden na nevarnem območju. Veliko nesreč se je zgodilo tik poleg urejenega smučišča. smučarji so samo za en zavoj zavili izven poteptane površine. Ugotavljajo, da je velik problem objavljane dobrih razmer na internetu. Že naslednji dan je tam množica ljudi, razmere pa ni nujno, da so še enako dobre.

Kanada: ugotavljajo, da je turno smučanje v strahovitem porastu. Vendar desetletno povprečje nesreč rahlo pada. Še vedno je največ zasutih motornih sankočev. Naslednji po vrsti so turni smučarji. Zelo težko je predvidevati nevarnosti v predsezoni, ko še ni lavinske napovedi, delavci pa še vedno zaključujejo poletna dela na strminah ugodnih za plazove.

ZDA: Dale Atkins je predstavil zgodovino reševanja iz plazov v ZDA. V 172 letni zgodovini so imeli 1212 dogodkov in 2147 mrtvih. Do leta 1950 v glavnem delavci in živeči v gorah.

Območja z nesrečami do leta 1850

To leto 35 zasutih v 28 nesrečah. Zanimiva ugotovitev za zadnje obdobje je, da ima večina zasutih opravljen lavinski trening. Kot je povedal lani, v moderni dobi lavinska napoved in dobra oprema celo spodbujata večje tveganje.

Dalle je spet podal zanimivo misel. Doslej smo stremeli k temu, da čim bolje in hitreje rešujemo življenja in zanemarili možnost, da nesreče preprečujemo. Morda bi se morali vrniti k res dobri preventivi in usposabljanju.

Najlaže se je vprašati: »Ali je ta oseba mrtva?« in odgovoriti pritrdilno. Mnogo bolj zahtevno vprašanje pa je »Ali bi ta oseba lahko ostala živa?«

Kanada: Še ugotovitve neodvisne raziskave oz. primerjalnega testa žoln. Razlika v času med iskanjem z najpočasnejšo in najhitrejšo žolno je bila le 10%. Najhitreje najdena žrtev na testu (povprečje), visoko usposobljen reševalce, 59sek. Povprečen iskalec najde prvo žolno v 2,5 minutah. Na testiranju so izstopali naslednji modeli lavinskih žoln (ne samo številke, tudi reševalci so iste žolne izpostavili, kot najboljše), S1+, 3+ in Barryvox PULSE.

Avtor aplikacije Whiterisk je predstavil vse tri verzije, osnovno, standardno in napredno (PRO - namenjena inštruktorjem). Aplikacija je brezplačna v osnovni verziji in namestljiva na telefon. Ostale aplikacije so plačljive.

Zanimive so bile ugotovitve glede motenj, ki jih povzročata različna oprema na oddajanje ali sprejemanje signala lavinske žolne. Praktično vsaka kovinska oprema, posebej elektronska, moti in sprejem in oddajanje. Glede na to, da s seboj nosimo vsemogoče kovinske predmete, ki so na turi nujni (čutara, ledni vijak, smučarske palice, cepin, dereze itd), poleg tega imamo s seboj radijsko postajo, ročno uro z mini računalnikom, go pro kamero, fotoaparata, telefon itd je nujno, da poskrbimo, da so vsi ti predmeti čim bolj oddaljeni od lavinske žolne. Nekako nam je že jasno, da ni dobro nositi telefona v prsnem žepu, hkrati pa imamo v bližini nameščeno žolno. Pozabljamo pa, da veliko ljudi pri iskanju avtomatično prime v eno roko sondo in v drugo žolno. pri menjavi občutljivosti žolne ali kakem drugem manevru nevede sondo preveč približamo žolni, kar lahko pomeni velike motnje, posledično napačno ravnanje in odločitve kam se bomo nadalje usmerili.

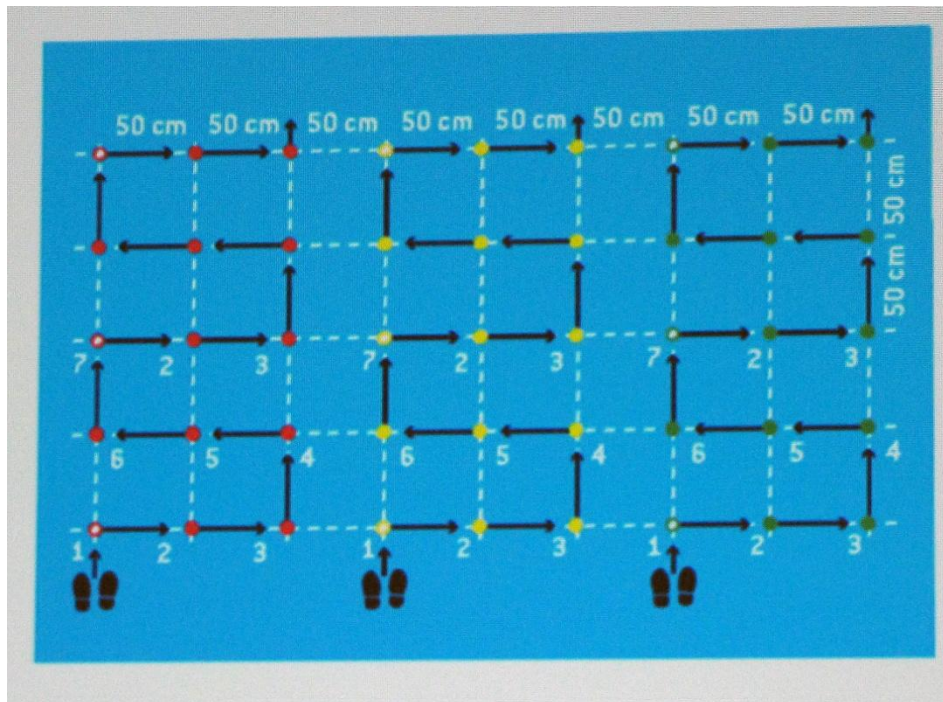
Npr. telefon na oddaljenosti 36cm že nekoliko moti iskanje, sprejemanje signala). Telefon na oddaljenosti 18cm pa popolnoma onemogoči funkcijo sprejema!!!

Zaradi velikega zanimanja so ponovno predstavili analizo nesreče na Mont Blancu leta 2012.

V mojem poročilu iz leta 2012...

Najdlje so se zadržali spet pri vodenju in organizaciji. Poudarili so, da je takšno obsežno akcijo moč izpeljati samo z dobrim, strateškim načrtovanjem, čeprav so se soočali z že znanimi problemi. Npr. lokalni šerifi so zahtevali poročilo o dogodkih, ki se še niso zgodili, znanci pogrešanih ali pa so samo mislili, da bi lahko bili pogrešani, so klicarili v center in zasedali linije, zato so vklopili posebno linijo z avtomatskim odzivnikom, ta je še danes vključen. Po že končani akciji so posebej za gospoda ministra še enkrat iz Chamonijskega spravili na teren reševalce in pse in za visokega gosta na hitro prikazali kako je potekalo reševanje, kako so sondirali itd!!!???
Skratka, ljudje in institucije, ki bi morale nuditi suport so delale največ zdrahe.

Manuel Genshwein je podrobneje predstavil model »slalom« sondiranja. Še enkrat je predstavil pozitivne strani takšnega sondiranja. Kot sem omenil že zgoraj, edina vidna pozitivna stran je, da so zaradi vertikalnega sondiranja vbodi bolj natančni in drugo, da se kasneje utrudijo.

V idealni plazovini in z izurjenim moštvom je tak način zelo uspešen

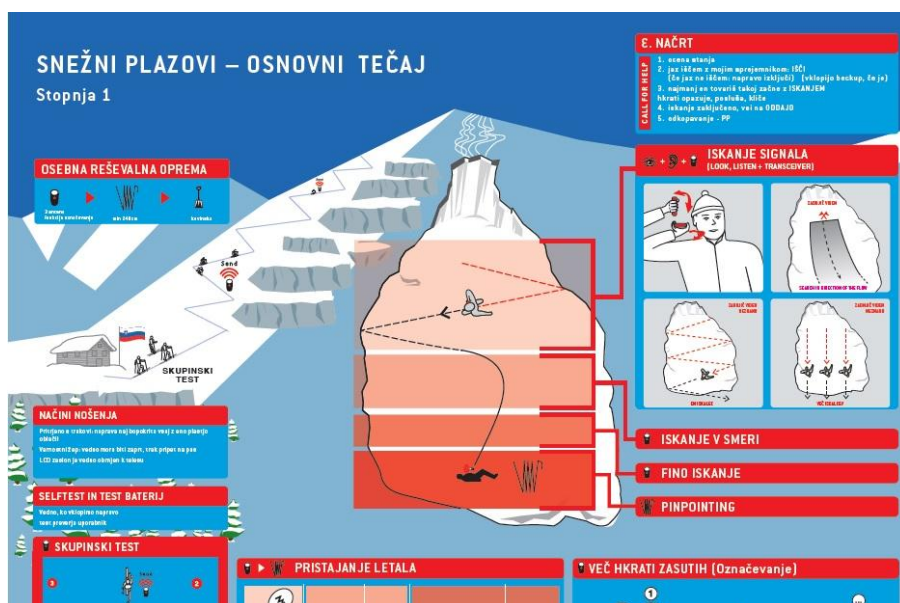
Vsekakor, če bi že uporabili takšno metod morajo biti vključeni dobro izurjeni reševalci, specialisti sonderji, saj zahteva nemalo vaje in timskega dela.

Teste so opravili v Franciji (Chamonix) s profesionalnimi policisti reševalci.

Podal je še zanimivo priporočilo. Ko sondiramo zelo strm teren je sondiranje precej lažje za reševalca in mnogo natančnejše, če sondiramo pred seboj pravokotno na teren. Poleg tega sonda nudi boljše ravnotežje, hkrati pa jo veliko lažje zabodemo ne, da bi zgornji del močno zanihal, kar sicer otežuje vbadanje in hitro poškoduje sondo ter utruji reševalca.

Zadnja prezentacija tega dne je govorila o standardizaciji poučevanja, treninga reševalcev za delo na snežnem plazu.

V zadnjih letih se je izoblikovala vrsta nujnih znanj, veščin, ki naj bi jih obvladal vsak reševalec. Razdeljena so v štiri nivoje, osnovnega, sestavljen iz dveh delov, ki je primeren tudi za običajne gornike, naprednega, ki ga lahko uporabimo pri vajah z alpinisti, reševalci vodniki itd, ter ekspert nivo, ki je namenjen reševalcem specialistom, ki so kasneje inštruktorji, vodje reševalnih akcij itd.

Posterji so že prevedeni v 12 jezikov

V pomoč so pripravili pet posterjev, ki bodo (so) prevedeni v 12 jezikov. Ker sem v ta projekt nekoliko vpleten že od začetka, v naši organizaciji v glavnem že uporabljamo metode in načine, ki bodo priporočeni na teh posterjih.

08.10.

Švedi so predstavili perečo problematiko hitrega naraščanja uporabnikov motornih sani. Posledično so v porastu hude nesreče, ki so na žalost povezane z alkoholom. Kar polovica voznikov, ki so udeleženi v nesrečah je zelo pijanih.

Francozi so predstavili hudo nesrečo (več hkrati poškodovanih), ko so ledeni bloki sredi poletja zasuli skupino na gori Mont Ruan.

Izpostavili so problem komunikacije, ker na mestu nesreče ni deloval telefon.

Italijani (Guardia di financa) so predstavili delovanje velike divizije v sklopu službe, ki se ukvarja izključno z vzgojo in delom reševalnih psov. Na voljo imajo vso opremo, poligone in sredstva.

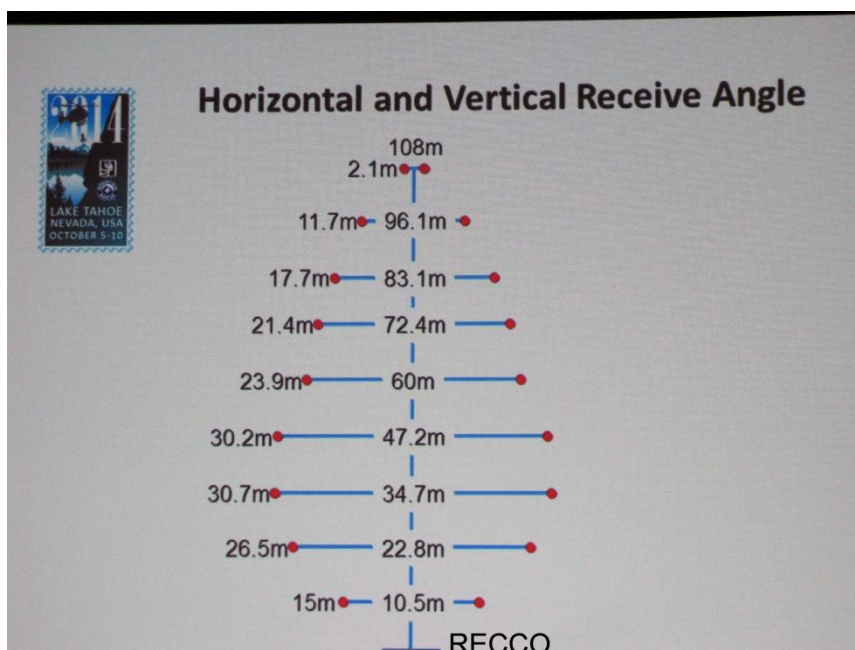
UEPPA

Še ena od aplikacij za mobilni telefon, ki naj bi izgubljenemu ali poškodovanemu pomagala v sili. Deluje celo na območjih brez mobilnega signala. Seveda je potrebno, kot vedno, izpolniti nemalo pogojev. Če zanemarimo dejstvo, da se povezuje samo s podobnimi napravami, da mora imeti enak program nameščena tudi reševalna služba, da nas mora preko spleta nekdo spremljati, je najpomembnejša pomanjkljivost, da za svoje delovanje potrebuje energijo, ki pa je ravno v kritičnih trenutkih primanjkuje in komaj ostane dovolj za klic v sili, kaj šele da bi napajali pogoltno programsko opremo. Sicer proizvajalec zagotavlja, a aplikacije porabi le 2,5% energije na uro, kar sicer pomeni 40 ur delovanja, vendar praktično to pomeni manj, kot četrtino tega časa, saj telefon za svoje delovanje, morebitni klici in druge aplikacije ravno tako porabijo veliko energije.

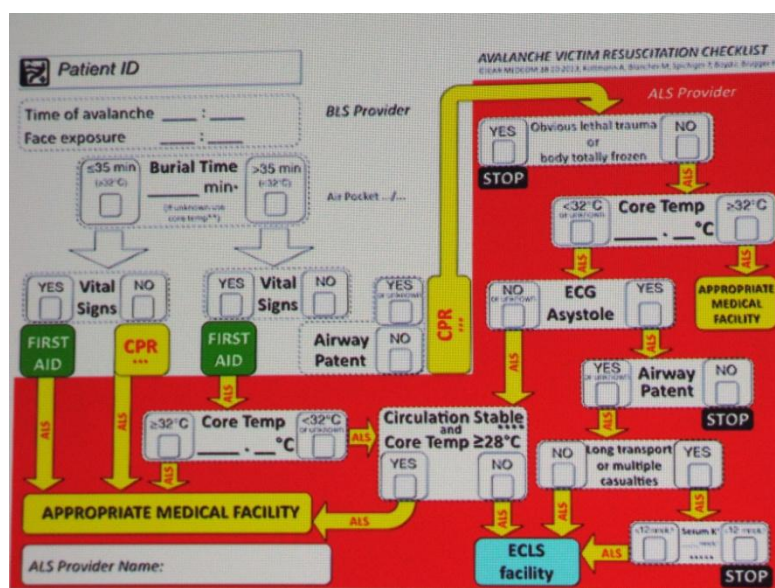
RECCO

Narediti moramo vse, da se izognemo lažnemu maksimalnemu signalu. Na testih so ugotovili, da je max. doseg na razdalji 108m brez naravnih ovir med anteno in odsevnikom. Vendar je na tej razdalji horizontalni kot zelo majhen, kar je proti pričakovanjem. Antena zazna odsevnik le 2,1m levo ali desno. Najširši horizontalni kot je na razdalji 34,7m in znaša 30,7 etra v vsako smer. Če odsev ni popolnoma vzporeden z anteno se domet močno zmanjša. Za iskalca to pomeni, da mora res upoštevati, da suče anteno horizontalno za 180°, vertikalno pa vsaj za 50°. Nujno je, da se antena suče (rotira) med samim premikanjem levo desno. Teoretično bi v 180° morali anteno rotirati 6x.

Zelo pomembno je, da je iskalec popolnoma »očiščen« naprav, ki bi lahko povzročale motnje. Način testa je opisan zgoraj.

MEDCOM, prikazali in predstavili so popravljeno kontrolno listo za medicinsko obravnavo zasutih v plazju.

MEDCOM

Predstavili so projekt, ki poteka v sodelovanju z AVACOM in TERCOM komisijama. V nastajanju je protokol, ki bi služil pripravi izvedbe reševalne akcije večjih razsežnosti. Več hkrati zasutih v snežnem plazju, več hkrati ujetih na žičnici itd. Postavljeno je bilo vprašanje ali naj bo vodilo medicinski ali kak drug aspekt, ki bi skupino vodil skozi pripravo.

Ko bo takšen protokol enkrat pripravljen in priporočen s strani IKAR bo lahko uporabljen le tam, kjer bodo reševalne skupine izvajale posamezne manevre enako, kot je bilo upoštevano pri pripravi protokola. Npr. v protokol bodo vključili čase odkopavanja žrtev v snežnem plazju, ki bodo temeljili na načinu »V« oblike. Se pravi, skupina se bo na terenu ravnala po protokolu, ki bo zagotavljal optimalno izvedbo nekega reševanja, odkopavala pa bo na nek drug način, ki morda ne bo zagotavljal enakih časov, kot če bi uporabili izkopavanje na »V« način in celoten protokol se bo porušil.

PETZL

Ponovno so predstavili LEZARD, sistem za hitro ločevanje od stene pri helikopterskem reševanju.

Podrobno poročilo o tej temi bo v poročilu letalske komisije.

Norveška:

Reševanje v snežnem plazju na zelo izpostavljenem terenu.

Skoraj vsako posredovanje v snežnem plazju je tvegano.

Vedno je velik pritisk na reševalce

Veno se moramo ukvarjati z mediji

Vedno se soočamo s pritiskom družine in sorodnikov.

Ob tako stresnih pogojih kaj hitro lahko pride do zelo »pametne« odločitve, ki botruje zgoraj navedenim pritiskom in skoraj nikoli niso v prid ponesrečencu ali reševalcem.

Pri reševanju podvesno so uvedli odmik od osi vrvi. Vrv dolžine 40m ima na 30m pritrjeno 10kg utež, ki lebdi tik nad površino. 10 metrov vrvi leži na površini, reševalca sta z Grilonom pripeta na konec 10-metrške vrvi in delata. Opozorilo o drugem plazju lahko pride iz helikopterja (opazovanje reševalcev je zaradi odmika od osi zelo preprosto), reševalca nemudoma dvignejo od tal, hkrati pa lahko reševalca sama ugotovita povečano nevarnost in zaprosita za dvig od tal. Tako je hkrati na nevarnem območju minimalno število ljudi, pa še te lahko nemudoma evakuirajo.

V dopoldanskem času sta bili še dve prezentaciji (CMC in Tyromonth) reševanja s stojali (tripod). Izvedli so ju kar na bližnji strehi garaže. Ob lahko dostopnem terenu, z zgradb itd takšne vrste tehnika pride zelo prav. Ljudje morajo biti dobro izvežbani. Opravka imajo z veliko različnimi pripomočki in napravami.

Delo z različnimi napravami in opremo zahteva veliko znanja

Popoldan so lokalni reševalci izvedli reševanje iz vode s pomočjo helikopterja. Žal je vaja trajala le slabih deset minut...

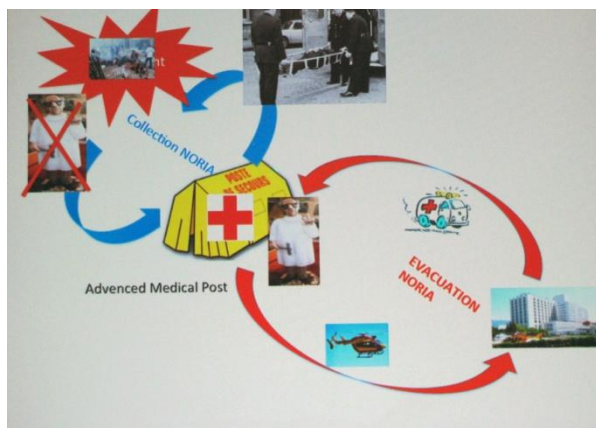
09.10.

Francozi so obdelali nekaj razlik med urgentnim in katastrofnimi postopki. Pri množični nesreči je nekaj pravil drugače postavljenih, kot pri običajni nesreči. Ohraniti moramo toliko življenj, kot je le mogoče. Organizacija reševanja je podrejena medicinskim zahtevam. Medicinski postopki se iz urgentnih postopkov spremenijo v katastrofne postopke. Narejena mora biti veriga med reševalci in medicinskimi ustanovami. Že v naprej je nujno določiti katere oz. kakšne poškodovane bomo transportirali v katero ustanovo. Pri množični nesreči zdravniki nikoli niso na terenu. Na terenu je le medicinska pomoč in triaža, vse posege opravijo v ustanovi. Na koncu je vse te zahteve treba prilagoditi gorskim razmeram. Komunikacija, sodeluje veliko različnih služb, v naravi je komunikacija po navadi slaba tudi iz tehničnih razlogov, jezik, po navadi so udeleženi tujci, kdo poveljuje, v specialnih

Stran 12 od 15

pogojih je to običajno specialist, ki sicer ne deluje na množičnih nesrečah, ker je teren specifičen in nevaren za reševalce in ima običajni vodja premalo izkušenj z vodenjem v takih pogojih.

Ekipe za takšno posredovanje morajo biti vrhunsko usposobljene s širokim spektrom znanja, ki ni nujno z njihovega področja. Na koncu so prišli do ugotovitve, glede na dosedanje izkušnje, da je za takšna reševanja oz. evakuacije najprimernejša gorska reševalna služba, kot nosilec reševanja.

Search and Rescue

- Define order priority to transfer to AMP
- Survival Basic Life Support:
 - free airway,
 - Haemorrhage control,
 - Cold protection

Medical Triage

- Assessing medical condition
- Defining priority of patient treatment and evacuation (immediate care, urgent treatment, possible delay, out of resources)

Situacijska shema v Bostonu (teroristični napad) in situacija v gorah

It can also be defined as any event resulting in a number of victims large enough to disrupt the normal course of emergency and health care services (WHO 2001).

MCI demands a change from unlimited individual emergency and medical treatment to treatment with limited personal and material resources for a uncertain time slot.

Cabelcar accidents in the mountains caused MCI:

- 1951-1960 3 accidents => 36 fatalities => 7 casualties
- 1961-1970 4 accidents => 23 fatalities => 10 casualties
- 1971-1980 6 accidents => 80 fatalities => 27 casualties
- 1981-1990 6 accidents => 46 fatalities => 23 casualties
- 1990-2000 8 accident => 49 fatalities => 44 casualties
- 2000 Kaprun 1 cabel care fire => 155 fatalities
- 2000 Grainau 1 cabel care accident => 29 casualties
- 20001-2010 14 accidents => 21 fatalities => 63 casualties

Plain crashes in the mountains caused MCI:

- 1946-1950 2 crashes => 54 fatalities => 12 casualties
- 1951-1960 1 crashes => 8 fatalities
- 1961-1970 1 crash => 117 fatalities
- 1971-1980 1 crash => 29 fatalities => 16 casualties
- 2000-2010 4 crashes => 98 fatalities
- 2011-2014 2 crashes => 92 fatalities

Definicija množične nesreče in statistika

Mass casualty incidents in the mountains

- far, high, cold, hot, wet, dry, late, long and many "
- Difficult to find, to reach, to walk, to help, to explain.
- difficult area, no save area.
- Prolonged activation and evacuation time
- Help as many patients as resources permit.

Sometimes it is necessary to reduce the treatment to the basics:

Treat Cold, Wet and Pain !

Anglija

Organizacija in komunikacija rešujeta življenja.

Govoril je o tem, da so predhodniki dobro opisali protokole, kako bi moralo biti, kako je prav in najverjetneje, kako bi morda lahko ravnali v idealnih pogojih.

Po navadi pa je v pravi situaciji vse drugače. nič ne sovпада s protokolom. Ne število žrtev, ne pogoji na mestu nesreče, ne vreme, ne udeležene službe. Triaža na licu mesta je morda edino kar lahko zagotovimo in dobro opravimo vedno. Kljub protokolom vedno prihaja do enakih težav. Kljub temu, da se jih zavedamo, da so udeleženi isti reševalci, še vedno se dogajajo. Po navadi zataji tehnika v komunikaciji. Vendar so raziskave pokazale, da je na koncu vzrok težav vedno človeški faktor in ne tehnika. kaj govorimo, s kom govorimo, kako poslušamo...

Ker je bil predavatelj Anglež, ni mogel brez angleškega humorja: »Če imate plan kako ravnati v masovni nesreči, ki je obsega vsaj 150 strani, je najverjetneje zanič«

Učite se od drugih, ne ponavljajte lastnih napak.

Patrik Fauchere – Air Glacier

Predstavil je problem, ko ima heli organizacija vso potrebno opremo za iskanje v plazju (zunanjo anteno, RECCO), vendar veliko tipov helikopterjev in vsi imajo različne frekvence, različne naglavne komplete itd. Manuel je usposobil vse helikopterje, da so lahko z njimi delali. Za vsak helikopter so pripravili kontrolno listo za preverjanje vsakega helikopterja posebej, preden vzleti v reševalno akcijo v plazju. Potem so začeli z usposabljanjem posameznih ekip in določili odgovorno osebo, ki odlično obvlada delo z zunanjo anteno ali RECCO anteno iz helikopterja.

Ugotovitev, ki je pomembna, helikopter je potrebno pripraviti že na tleh, vse komunikacije preizkusiti pred poletom. Tako je možno odpraviti vse motnje, ki bi se sicer pojavljale med poletom in motile iskanje. Kolega iz iste organizacije je nadaljeval s predstavitvijo nenavadne situacije, ki ni imela značilnosti množične nesreče, čeprav je to bila. Vsaj po organizaciji in težavah, ki so se pojavile.

V zelo kratkem času so imeli štiri klice na različne konce svojega področja za nesrečo v plazju. En udeleženec je poleg zasutja doživel še infarkt.

Prva značilnost glede težav, ki se sicer pojavljajo v masovnih nesrečah je bila komunikacija. Vse nesreče so bile znotraj kroga, ki ga pokriva letališki stolp. Pilot je neprestano moral komunicirati s stolpom, reševalci in bazo. Hkrati je bila uporaba zunanje antene zelo vprašljiva, saj helikopter niso smeli izključiti iz komunikacije s stolpom, kar je zelo moteče za zunanjo anteno.

Hkrati so se na zadnjem plazju dogajale še nepredvidene težave. Ljudje, ki so bili očitvidci niso vedeli natančno ali so zasuti trije ali štirje ljudje. Takega primera ni v nobenem protokolu.

Naslednja težava, ki se je pojavila je bil dvojni signal žolne, ki ga pilot, kljub treningu, še nikoli ni slišal in ni vedel kaj to pomeni. Preden so ugotovili kaj je »narobe« je spet preteklo nekaj časa. Na srečo je ravno ta dvojni zvok dal misliti, da so žrtve štiri. Kasneje se je sicer izkazalo, da zadnja, četrta žrtev ni imela žolne.

Da bi bila akcija še bolj zanimiva je vodji reševanja, ki je bil na terenu zaradi zelo nizkih temperatur odpovedala žolna (baterije je zamenjal iz svetilke), poleg tega ni imel s seboj protokola o triaži zasutih v snežnem plazju.

Na koncu so klicali še lavinske pse, saj so ugotovili, da je ena žrtev, najverjetneje četrta, brez žolne. S tretjim helikopterjem je 25min po klicu priletel še vodnik psa.

Ena, četrta žrtev je bila najdena še 40cm pod žrtvijo številka ena!!!

44min po alarmu so bili gotovi. 4 reševalni psi, 7 zdravnikov, 5 helikopterjev je sodelovalo na akciji. En sam reševalec, ki je bil ta dan dežuren je vodil in usmerjal delo ostalih, vsi doktorji, nekateri tudi gorski vodniki so bili pri reševanju enakovredni.

Manuel Genshvain

Še enkrat se je dotaknil težav pri pripravi plovil za iskanje z zunanjo anteno ali RECCO sistemom.

Pri omembi različnih raziskav kaj vse lahko helikopter zmoti med svojim letenjem nad mestom nesreče, je pa sicer v reševanju nujno potreben, je omenil tudi dvom, da helikopter uniči oz. zaustavi izhajanje vonja iz plazovine in s tem onemogoči delo reševalnih psov. Kot sem že zapisal v poročilu izpred nekaj let, je to popolnoma neresničen podatek. Ne glede na višino leta nad plazovino helikopter NE uniči ali onemogoči izhajanje vonja zato je delo z reševalnim psom takoj po odhodu helikopterja spet mogoče.

Dog Search and Helicopter Search

- *It has been quantitatively proven in expensive and time-consuming practical studies in Switzerland and Austria, that: The dog search is absolutely not compromised by a prior helicopter search!*
- *No influence due to compaction of the top layer*
- *No influence due to exhaust residue*
- *The only restriction is that the search of the dog and the helicopter at the same time is not possible.*

Vpliv helikopterja na poslabšanje razmer za reševalnega psa pri iskanju v snežnem plazu

Kongres se je zaključil z skupnim zasedanjem vseh komisij in volitvami novega predsednika in nekaterih članov. Nepredvidljivo je postal novi predsednik IKAR Franz Stainegger iz Švice. Namesto člana predsedstva iz Nemčije, ki je odstopil so izvolili Dana Hurihana, USA, prvega predstavnika iz USA v predsedstvu IKAR.

Vsa poročila, priporočila in referate lahko najdete na <http://www.ikar-cisa.org/>

Sestavil:
Klemen Volontar